

Arbeid – og sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

01.11.2016

Høringssvar- Forslag i endringer i ordningen om arbeidsavklaringspenger

Personskadeforbundet LTN mottar årlig ca 2500 henvendelser fra mennesker som er rammet av ulykker, enten de er skadet, pårørende eller etterlatt. Vi er derfor daglig i kontakt med mennesker som mottar ytelser fra NAV. Personskadeforbundet LTN er en del av Funksjonshemmedes fellesorganisasjon (FFO) og stiller oss også bak deres krav.

Om arbeidsavklaringspengeordningen

Personskadeforbundet LTN er glad for at en har tatt på alvor kritikken den kritikken som kom fra Riksrevisjonen og Sintefs gjennomgang av arbeidsavklaringspengeordningen. Etter overføringen til AAP har vi opplevd store forskjeller i saksbehandlingen og rutinene knyttet til denne ytelsen og det har vært et behov for å samkjøre og tydeliggjøre regelverket slik at det blir lettere for både bruker og de som skal følge opp brukerne som går på ytelsen. Mottakere av arbeidsavklaringspenger har mange instanser å forholde seg til og det er viktig at det er samhandling mellom helsevesen, nav og mottakeren av AAP. Dette tror vi kan være med på å bidra til at en kommer raskest mulig tilbake.

Krav til sykdom og nedsatt arbeidsevne

Personskadeforbundet støtter at det bør presiseres at sykdommen skal være en vesentlig medvirkende årsak til den nedsatte arbeidsevnen. Videre er vi positive til at en klargjør og forenkler lovteksten ved å ta med hvor mye den bør være nedsatt allerede i § 11-5

Vi synes det er bra at det legges opp til at regelverk og praksis skal være forståelig for bruker, men støtter ikke forslaget om å ta ut ønsker og interesser av momentlista. Dette er momenter som er viktige både for motivasjon og gjennomføring/ tilbakeføring til arbeid. Videre brukes ofte denne i arbeidsevnevurderingen når en skal vurdere aktuelle tiltak. Ved å ha med ønsker og interesser i momentlista vil gjøre det lettere for bruker og saksbehandler og sammen finne egnede tiltak.

Krav til grad av nedsatt arbeidsevne

De fleste som får innvilget arbeidsavklaringspenger har et år med sykepenger bak seg. Innslagspunktet for arbeidsavklaringspenger må derfor sees i sammenheng med denne ordningen. Forbundet har derfor også tidligere, sammen med FFO, foreslått at minstekravet til nedsatt arbeidsevne må settes ned til 40 prosent. Dette da også fordi man kan, ved innvilget AAP, arbeide 60 prosent og motta 40 prosent AAP.

Utvidet mulighet til gradering av AAP

For mange vil en gradvis tilbakeføring til arbeidslivet være viktig for å kunne komme tilbake og kunne stå i jobb. At det nå foreslås å utvide ordningen fra seks til 12 måneder er derfor positivt. Dette vil gi

både arbeidstakeren og arbeidsgiver mulighet til å tilpasse og tilrettelegge arbeidssituasjonen slik at en kan fortsette å stå jobb.

Tilknytning til arbeidsgiver når man går på arbeidsavklaringspenger

De fleste som skades har allerede et arbeidsforhold når de blir utsatt for en ulykke. De er for en tid ute av arbeidslivet, men har som hovedregel et felles mål; å komme tilbake i jobben sin. De etterlyser avklaring i trygge og kjente omgivelser og en reell avklaring opp mot arbeidet og arbeidsstedet som de skal returnere til.

I sykepengeperioden forteller de fleste om en opplevelse av tilknytning og regelmessig kontakt med arbeidsstedet. Etter overgangen til arbeidsavklaringspenger forteller flere at denne kontakten svekkes eller faller helt bort. I regelverk om arbeidsavklaringspenger sies lite om tilknytning til arbeidsgiver, noe som er rart da arbeidsmiljøloven er tydelig på arbeidsgivers plikt til oppfølging. Vi mener at disse to regelverkene bør sees i sammenheng. Det er viktig at kontaktpunktene med arbeidsgiver opprettholdes også etter utløpet av sykepengeperioden da vi tror at dette øker mulighetene og motivasjonen for den skadde å komme tilbake i jobb, helt eller delvis. Et viktig moment for å få til en god og reell arbeidsavklaring er at brukeren ser hensikten og har motivasjonen for å gjennomføre, og dette mener vi at en fortsatt tilknytning til arbeidsplassen vil bidra til.

Oppfølging og varighet på ytelsen

Begrunnelsen for å foreslå en innstramming i den maksimale varigheten henger ikke sammen med forslaget som legges frem i høringsnotatet. Det vises til Sintefs rapport fra 2015 der en konkluderer med at mange går for lenge på ytelsen grunnet at NAV ikke har kapasitet til å følge dem opp tettere. Videre skrives det i høringsnotatet at en innstramming i varigheten vil legge press på både NAV og den som mottar AAP om å benytte den ordinære stønadsperioden mest mulig aktivt. Vi tror ikke at ved å korte ned på hvor lenge en kan motta ytelsen vil bidra til bedre oppfølging. Forbundet har i flere år uttalt at det er kapasiteten og antall brukere per saksbehandler som er hovedproblemet. Saksbehandler og bruker gis ikke tid til å opprette et samarbeid som gjør at en kan komme frem til de mest hensiktsmessige tiltakene som gjør at bruker kommer tilbake til arbeid. Vi mener derfor at det vises til at det er behov for mer jevnlig oppfølging er et steg i positiv retning. Videre mener vi at forslaget om et oppfølgingspunkt per år er for lite. Det bør legges inn minst to oppfølgingspunkter årlig, men unntak der det av medisinske grunner ikke er hensiktsmessig. Videre er vi positive til oppfølgingspunkter etter at behandling og/eller arbeidsrettede tiltak er gjennomført. Ved å legge inn dette tror vi at en vil unngå brukere som går for lenge på ytelsen, mens de mer kompliserte sakene der en trenger langvarig rehabilitering vil få tid til å avklare arbeidsevnen. Vi mener vi derfor at maksimal varighet fremdeles bør være fire år.

Rett til AAP i særlige tilfeller

Det er i forslaget satt inn en tilføyelse om at AAP også ytes i ventetid mellom tiltakene i tråd med dagens praksis. Det er bra at man gjør om regelverket slik at det harmonerer med hvordan det praktiseres. Det foreslås også det kun kan ytes AAP i ventetid en gang mens en venter på den samme behandlingen eller det samme tiltaket. Her må det tas inn et unntak eller at man får ny rett dersom man ikke kan nyttiggjøre seg av behandlingen eller tiltaket grunnet forverring i helsesituasjon.

At det gjøres en skriftlig endring fra å kunne innvilge to ganger fire måneder til en gang åtte måneder når en vurderes for uføretrygd tror vi vil lette litt på saksmengden for saksbehandlerne samt gjøre det mer forutsigbart for bruker. Vi mener allikevel at bruker ikke skal tape på at NAV har lang saksbehandlingstider. Bruker bør derfor også kunne få en forlengelse i de tilfellene der NAV går over normert saksbehandlingstid på åtte måneder.

Arbeidsavklaringspenger i ventetid på arbeid

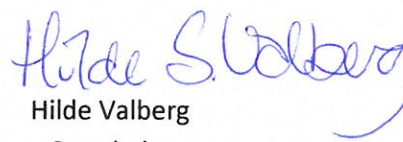
Mange av de som går på arbeidsavklaringspenger har vært ute av arbeidslivet en stund og har ikke mulighet til å gå tilbake til det arbeidet de hadde før skaden. Dette betyr at en kanskje må søke seg til nytt arbeid på et annet område. Mange har fremdeles helsemessige utfordringer som kan påvirke muligheten til stå i arbeid. Arbeidsmarkeredet er allerede tøft og blir ikke lettere når man har vært ute av arbeidslivet over en periode. Å øke perioden man kan motta fra tre til seks måneder støttes derfor av forbundet.

Nedre aldersgrense for tilleggsstønader

Forbundet støtter forslaget om å øke aldersgrensen til 18 år for tilleggsstønader.

Med vennlig hilsen

Birte Sand Rismyhr
Rådgiver

Hilde Valberg
Styreleder

